

ЦЪРКОВЕН ВЕСНИКЪ

СЪ БЕЗПЛАТНО

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ
ЕМЕСЕЧНА ПРИТУРКА „ДУХОВНА КУЛТУРА“ — списание за религия,
философия, наука и изкуство.

АБОНАМЕНТЪ: I. Църковни учреждения, др. за година 1 месеца 80 лева (за 50 лева (сжко) по годишен и въгвестникъ) — 100 лв., което се отнася до турката, да се адреса

2778. Тукъ, Патър Евтимий
Проф. Г. Ст. Пашевъ

България: За всички абонати (платими на два пъти); за 6 на един път); за 3 месеца 150 лева (абонаментъ е съгласно) — 250 лева. III. Само „Църковенъ Духовна култура“ — 40 лв. Всичко, къмъ въгвестникъ и при Св. Синодъ, Редакцията на „Ц. В.“.

Непомъстени ръкописи не се връщатъ. Всички парични суми да се изпращатъ до Св. Синодъ. Обявления, само предплатени, се печататъ на последните страници. Плаща се: 10 лева за заглавие, 5 лева за дата, 5 лева за подпълнение и за всяка останала дума по 2 лева. Официалните обявления на църковните учреждения се изпращатъ направо въ Администрацията; частни обявления се приематъ и чрезъ агенциите — последните получаватъ 30% отстъпка.

СЪ РЖАНИЕ:

1. Новият човекъ. — † Пловдивският Кирилъ.
2. Всичко се плаща. — Ст.
3. Положението на Ромънската православна църква. — Симеонъ п. Ст. Симеоновъ.
4. Иконата „света Богородица Акатистна“. — Стилиянъ Чилингировъ.
5. Вървимъ къмъ по-доброто. — Н. Хр. Петлешковъ.
6. Културни прояви.
7. Изъ духовната съкровищница на Църквата.
8. Бележки и отзиви.
9. Писма и дописки.
10. Официаленъ отдѣлъ.
11. Седниченъ прегледъ на събитията.
12. Църковна и обществена лѣтописъ: I. У насъ; II. Въ чужбина.
13. Обявления.

† Пловдивският Кирилъ.

Новият човекъ.

Всички упадъци въ живота на човечеството или на отдѣлните народи поражда възстановителенъ поривъ. Тоя поривъ е така присъща на човешките общества, както е присъща на всички живъ организъмъ борбата за самозапазване и възстановяване на застрашената му жизненост. Упадъкът на обществения, националния, държавния, стопанския, религиозния и културния животъ възбужда възстановителни пориви, които изглеждатъ като успоредни на упадъка явления, но въ същност съ дейно борческо отрицание на упадъчните сили. Тъ съ приливъ на нови сили, които се насочватъ къмъ възстановяване на равновесието, безъ което не е възможно нормално съществуване и напредъкъ. Тъ даватъ нови тласъци на живота въ нови идеини направления.

Такива времена се считатъ синури на епохи въ живота на човечеството или на отдѣлните народи. Това съ преходни времена: едната епоха се приключва, като оставяла и негодна да се справи съ изискванията и кризитъ на живота, другата телърваща се установи, а сега е още въ мъгливи очертания.

Също и народитъ заставатъ на синура на свои исторически епохи, когато претърпява нѣкое голъмо изпитание или неочаквано ги застигне ударъ,

който стремително отмъстя къмъ зло стрелката на националната сѫдба.

Въ такива преходни времена, по силата на възстановителните пориви на живота, се явява търсене на новъ човекъ, който да бъде въ състояние да преодоли трудностите на упадъчното време и да изгради новъ животъ. Въпросът за новия човекъ става преимуществена тема на индивидуалното и на общественото съзнание. Отъ новия човекъ се очаква да се справи съ неджизитъ на живота, да отстрани причините на злото и да устрои честития животъ на човечеството и на народите.

Какъвъ, обаче, тръбва да бъде този новъ човекъ, на когото се възлагатъ толкова надежди? Че той отрича старото упадъчно време, ясно е само по себе си, но това още не определя положителния образъ на новия човекъ. Че той ще бъде носител на нови идеи, също така не изяснява достатъчно новия човекъ, защото не всички нови идеи могатъ да се считатъ положителни сили на живота. Особено пъкъ въ преходни времена на кипежъ и брожение въ общественото и въ личното съзнание се тълпятъ разни идеи, които еднакво изявяватъ притезание, че съ положителни творчески пътища, че съ върни отражения на историческите възстановителни процеси.

Новият човекъ не се схваща еднакво отъ всички, въ зависимост отъ различието, понѣкога съществено, въ разбирането на историческото развитие и на човека като обществена величина и като самоценност. Поради това, не може да се говори изобщо за типъ на новия човекъ. Той не съществува. Въ страната на социалистически лабораторни опити се моделира единъ установенъ типъ човекъ, който тръбва да бъде човекът на бъдещето. Нѣкому той може да изглежда като икономически робът съ значение главно въ икономическия строй на живота. Както и да е, съвъстта и съзнанието на този новъ човекъ се типизирватъ отрано по идеологичните схващания на тия, които иматъ властта и силата да уреждатъ живота на човеките. Понеже личността е секуляризирана изцѣло, поне теоретически не е невъзможенъ опитъ да се произведе, по методите и въ размѣрътъ на индустриталното стоково производство, единъ типъ човекъ, както напр. се произвежда типовъ хлебъ, обуща, машини, части за машини и пр. Естествено е, че за производителите на този типъ-човекъ ще бъде знакъ на постигнатъ

успѣхъ, ако произведението отговаря на предварителните идеини начертания. А това ще рече — да мисли, да чувствува, да действува въ всички случаи на живота и по всички въпроси да реагира по установенъ начинъ, официално-догматиченъ, школно-правовѣренъ. Напр., да мисли строго по системата на наивно-философския и историческия материализъмъ, да отрича всѣкаква духовност на живота, да не вижда самостоятелната роля на личността въ историческия животъ, да не вѣрва въ Бога и пр. Какъ по-пълно изглежда този типъ на новъ човѣкъ, може да се сѫди по познатите отдавна идеини начертания на неговите духовни родители. Отъ този новъ човѣкъ се възхищаватъ мнозина, защото неговото идеино зачание не е тѣй скорошно, макаръ сега да се нагласяватъ обширни инкубатори отъ образователно и възпитателно естество за масовото му производство.

Има и други типове-човѣци, които се различаватъ отъ горния, но и тѣ сѫ моделирани предимно като политически величини. Тѣй че чудно може да се говори за единъ общъ типъ-човѣкъ на новото време. Това, обаче, не прави невъзможенъ новия човѣкъ, защото той е необходимъ и животът го търси. Никога съвѣтъта и съзнанието на човѣците не ще може да се изравнятъ и да се включатъ въ неподвижни рамки, да се шаблонизиратъ общество, политически и общо идеино. И все пакъ, безъ да се изземва личността, новиятъ човѣкъ ще трѣба да се роди, не да се произведе, за своята възродителна мисия въ свѣта.

Какъвъ трѣба да бѫде новиятъ човѣкъ? Човѣкътъ, който ще може да пресъздаде живота, трѣба да бѫде преди всичко новъ, а това значи по-човѣченъ, по-близко до образа на човѣкъ, до оня вѣченъ образъ, който най-често смѣжно виждаме въ сумраците на нашите духовни глѣбини. Нищо ново нѣма да има у човѣка, ако той само външно се преобрази, а вътрешно остане сѫщиятъ, такъвъ, какъвто е билъ и отречениятъ човѣкъ на изживяното време. Временните преобразования на стария човѣкъ не сѫ нѣщо ново и непознато. Такива временни преобразования сѫ чести въ историческия животъ на човѣчеството. Тѣ сѫ били приветствувани отъ свѣта като възродителни епохи отъ изключително значение. Но животътъ скоро е потичалъ отново по старите свои руслы и пакъ е стигналъ до старата безотрада, защото не е имало какво да го вѣзспре и да измѣни течението му. Наистина, новиятъ човѣкъ, наложенъ отъ преходните нужди на историческото време, е изигравалъ известна роля въ строителството на живота, но ново съдѣржание въ самия животъ не е влагалъ, освенъ въ случаите, когато той се е доближавалъ до образа на човѣка и е отразявалъ този образъ въ творчеството си и въ историческото си дѣло. Новъ животъ може да създаде новиятъ човѣкъ, у когото стариятъ човѣкъ на многоликата грѣховностъ чезне и умира. Човѣкътъ на грѣха никога не е новъ, нито може да застрои новъ животъ върху духовните си сили, защото тѣ сѫ вражда, насилие, неправда, себичностъ. Това звучи за просвѣтеното съвременно съзнание твърде назидателно и скучно наставнически. Но кога не е било така? Хората не сѫ обичали и не обичатъ назиданията, а искатъ съ старите сили, споредъ нови теории, да преобразятъ и дори да пресъздадатъ живота.

Новиятъ човѣкъ не може да бѫде само гражданинъ, политическа, обществена или икономическа величина. Той трѣба да бѫде всичко това, безъ да

престава да бѫде личностъ съ свой собственъ духовенъ животъ и съ вътрешна свобода. Той трѣба да признава правото на Бога върху човѣка и живота. Отрече ли това право, въ което се събиратъ всички човѣшки противоречия и се съгласуватъ въ едно съвѣршено единство, той ще утвърди своето право. Стори ли това, всички пажища на насилието сѫ открыти, а човѣкътъ изгубва всѣкакво значение на самоценностъ. Отрече ли Божието право, за човѣка вече не остава никаква опора въ вѣчни ценности на живота. Той нѣма на какво да се позове въ защита на своята личностъ.

Новиятъ човѣкъ се ражда, като се проясни неговиятъ човѣшки образъ, който отразява образа на Бога. Тогава той ще има сили за всѣко положително творческо въздействие върху живота, ще бѫде добъръ гражданинъ, ще се стреми къмъ подобрене на обществения редъ и установяване на правилни отношения между хората и съсловията, ще се вдъхновява отъ идеалите за справедливо преустройване на обществения животъ, ще радѣе за напредъка на страната си и за всички общочовѣшки идеали.

Човѣкътъ съ прояснения Божи образъ еднакво принадлежи на всѣка епоха въ общочовѣшкия и въ националния исторически животъ. Все пакъ той не е една универсална личностъ, не е нѣкаква абстракция на истинския човѣкъ. Той е исторически и обществено-национално конкретизирана личностъ, която относително най-безпогрѣшно може да възприеме живота и неговите необходимости. Жизнената даденостъ се отразява идеино въ едно съзнание, което е облѣчено отъ свѣтлината на Божия образъ. Така временното и вѣчното се срѣшатъ, сливатъ се въ наразлѣжното единство на моралната личностъ. А това значи, всѣка мисъль и настроеностъ, всѣка идея и ценность на преходното време да се преоценяватъ отъ едно по-висше гледище на справедливостъ, на обща полезностъ, на човѣчностъ. Човѣкътъ съ Божия образъ живѣе и създава въ исторически опредѣлени условия; той твори споредъ нуждите на живота, които най-вѣрно и чувствително възприема. Той не е фикция, измисленостъ на идеалистична мисловностъ, нито е безплътъ мечтатель, на когото взорътъ лови само приоблачни висини. Той е действителъ човѣкъ, но новъ човѣкъ, който може да бѫде еднакво полезно деенъ въ всѣка областъ на живота, безъ за това да е потрѣбно да замрачава своя истински човѣшки образъ.

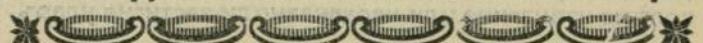
За новия човѣкъ св. апостолъ Павелъ пише: — „да отхвърлите отъ себе си ветхия споредъ предишното ви живѣнене човѣкъ, който изтѣвва въ прельстителни похоти, да се обновите съ духа на своя умъ и да се облѣчете въ новия човѣкъ, създаденъ по Бога въ правда и светостъ на истината“ (Еф. 4. 22—24).

Отци,

Набавете си всѣкаква духовна и художествена литература само отъ

СИНОДАЛНАТА КНИЖАРНИЦА

Всичко се плаща.

Единъ отъ неизмѣнните закони въ живота е и законътъ за жертвата. Нищо въ свѣта не се дава даромъ, нищо не остава, безъ да бѫде заплатено. Тази истина особено ярко и дълбоко е разкрита въ християнството. Идеята за жертвата тукъ е основна. Истинското християнско служение е жертвено служение. На много мѣста Спасителъ предупреждава, че онѣзи, които искашъ да вървятъ следъ Него, трѣба да сѫ готови за голѣми жертви. Трѣба да се откажатъ отъ себе си, да взематъ кръстъ си и да Го последватъ. Царството Божие прилича на бисеръ, който изисква да продадемъ, т. е. да пожертвуваме, всичко, което имаме, за да го получимъ. Не е достатъчно да намѣримъ този бисеръ. Намирането му не е равнозначно на притежаването му. За да бѫде нашъ този бисеръ, ние трѣба да дадемъ нѣщо срещу него, трѣба, на обикновенъ езикъ казано, да го заплатимъ.

Поради тази своя черта християнството не се характеризва на нѣкои. То, споредъ тѣхъ, прави живота труденъ и безцѣтенъ. Изискванията, които налага на човѣка, сѫ твърде високи, не сѫ по силитъ му. И после, защо сѫ всички тия приказки за жертвти, за заплащане, за тѣсни и стрѣмни пѫтеки, когато животътъ е тѣй красивъ и тѣй разнообразенъ? Защо сѫ тия запрещенія, правила и предписания? Защо да не използваме всички възможности и сладости на живота? Защо да се ржководимъ отъ това, което за живота сѫ мислѣли предишните поколѣния и водачи? Не е ли по-добре всѣки лично за себе си, отъ непосрѣдственъ опитъ, да си изработи свой начинъ и възгледъ върху живота?

Това сѫ въпроси, които често ще чуемъ отъ устата на модерния човѣкъ. Затова неговото вѣрую обикновено е следното: Не потискай своите желания и склонности! Не ги контролирай и задушавай! Дай имъ воля! Живѣй живота!

Какъ би отговорилъ Спасителъ на подобни възгледи и въпроси? — Нещастни люде! Кой отъ васъ ще тръгне на война или ще почне да строи кула, безъ предварително да си направи смѣтката, колко това ще му струва? И кой нѣма да ви се присмѣе, че сте почнали нѣщо, безъ да имате представа за жертвите, които ще трѣба да направите, за да го постигнете? И ако това е необходимо за съвсемъ обикновени нѣща, колко повече то е необходимо за Царството Божие?

И, наистина, всѣко нѣщо въ свѣта пита: „Какво ще дадешъ, — щомъ искашъ да получишъ нѣщо?“

Че това е въ всички области на живота, ни казватъ ученинѣ. За да получимъ свѣтлина, казва физикътъ, трѣба да изразходваме известна топлина. За да получимъ топлина, трѣба да направимъ известни движения. За да получимъ свѣтлинна енергия, трѣба да изгубимъ известна материя и т. н. Когато получимъ едно, губимъ друго. По който пѫтъ и да тръгнемъ, ние сме изправени предъ алтернативата „или това, или онова!“ Ние трѣба да заплатимъ, трѣба да дадемъ нѣщо въ замѣна. Това особено е очевидно по отношение на душевнитѣ и тѣлесни енергии у човѣка. Тѣ не сѫ безгранични. Ако насочимъ енергията си къмъ едно нѣщо, ние по необходимост трѣба да се лишимъ отъ друго нѣщо. Ако посветимъ времето си на едно нѣщо, не можемъ да го посветимъ и на друго. Ако искашъ да станешъ добъръ математикъ, трѣба да се откажешъ отъ филологията или каква да е друга наука. Ако искашъ да бѫдешъ добъръ цигуларь, не ще можешъ да бѫдешъ добъръ пианистъ. Ако искашъ да бѫдешъ добъръ пѣвецъ, не ще можешъ да ядешъ и да пиешъ всичко. Трѣба да спазвашъ известна диета. Освенъ

това, ние не можемъ всичко да изпитаме. Ако се хранимъ съ богата, много вкусна храна, губимъ вкусъ за простата храна. Ако четемъ лоши книги, изгубваме способността да ценимъ добрите. Ако се отадемъ на пороци, изгубваме способността да се радваме на добродетелите. На всѣка стѣжка въ живота трѣба да заплащаме съ нѣщо. Всички наши инстинкти и желания не могатъ да бѫдатъ задоволени и поради това, че тѣ воюватъ помежду си и, за да бѫдатъ задоволени едини, трѣба да бѫдатъ оковани други. Ние имаме амбицията да успѣемъ — това е едно желание. Имаме желание да живѣемъ удобно — това е друго желание. Обичаме изкуството — трето желание. Имаме съвѣсть, която често ни дѣрпа за уши — това е пъкъ нѣщо съвсемъ друго. Какъ можемъ да задоволимъ всички тѣзи нѣща? Не е възможно да се получи отъ живота всичко, което ни се струва, че може той да ни предложи. Много нѣща ще останатъ неизпитани. Защото за всѣко нѣщо трѣба да се плаща, а нашата тѣлесна и духовна платежоспособност не е неизчерпаема и безгранична.

Трудно е да се върви подиръ единъ високъ идеалъ и особено подиръ Христа. Толко зъ близки, толкова привлѣкателни и понятни сѫ нѣщата, съ които сме свикнали да живѣемъ! А тѣй непонятни, далечни, рисковани, даже скучни сѫ нѣщата, въ името на които се иска да се лишимъ отъ нашите удобства и навици. И, освенъ това, толкова много усилия и неприятности изисква следването на единъ идеалъ като христиански! Но тъкмо въ това се състои величието на подвига, тъкмо въ това е жертвата. За да получимъ по-високи духовни блага, необходимо е да се лишимъ отъ близките, привични и понятни блага, необходимо е смѣлост, духовенъ рискъ.

Всичко въ живота се плаща: и глупостта и мѣдростта, и порокътъ и добродетельта. Но достоинството на човѣка се състои въ това да заплаща само за мѣди и добродетели нѣща, а не да бѫде длѣжникъ на глупостта и порока.

Най-висшето заплащане, най-висшата жертва е жертвата за Христа. Но и бисерътъ, който получаваме срещу тази висока цена, е най-висшиятъ бисеръ въ свѣта — това е спасението на нашата душа. Защото, каква ще бѫде ползата за човѣка, ако спечели цѣлъ свѣтъ, съ всички негови бисери, а изгуби душата си?

Ст.

Положението на Ромънската православна църква.

Както въ другите страни на Православния изтокъ, Православната църква въ Ромъния е тѣсно свързана съ националния животъ на страната. Православната вѣра е душата на ромънския народъ, а Църквата е негова духовна кърмителка и покровителка презъ вѣковетъ. Дори до днешенъ денъ Православната църква въ Ромъния играе първенственствующа роля въ духовния и културенъ животъ на страната и се радва на повече авторитетъ и уважение, отколкото националните православни църкви въ други страни.

Следъ Свѣтовната война Ромъния разшири граници си. Заедно съ политическото възмогване страната се развива съ бързо темпо и въ църковно отношение. Ромънската православна църква се уголѣми съ приемането въ лоното си на части отъ други православни църкви, като: Бесарабската епархия, Буковинската митрополия, Херманщадската епархия и др. Обединето на ромънския народъ въ духовно-църковно отношение се осъществява чрезъ провъзгласяването на ромънската Патриаршия въ 1925 година.

Благодарение на особените грижи, които румънските държавници полагат за Православната църква, въ която виждат единъ мощен фактор за духовното единство на Велика Румъния, въ границите на която влизат не малко разнородни елементи, Православието придобива необикновенъ напредък въ материално и духовно отношение. Православното духовенство бързо достига до видно обществено положение и започва да играе първостепенна роля въ културния и обществено-политическия живот на страната. Духовници биват избирани за народни представители, сенатори, държавни секретари, министри и т. н. Духовната книжнина процъфтява, както въ никоя друга православна страна. Религиозното обучение намира просторенъ прием не само въ държавните сърдни училища — лицеи, а и въ специалните технически, търговски и др. училища и се преподава само от добре подгответи учители съ богословско образование, стажъ и държавенъ изпит.

Приблизително върна представа за положението на Румънската православна църква до последните политически промени могат да ни дадат официалните статистически данни, публикувани от Централния църковенъ съвет през 1939 година.

Румънската православна църква е раздѣлена на 5 митрополии, които от своя страна съ раздѣлени на 19 епископии:

I. Унгровлахийската митрополия, въ чийто съставъ влизат следните епископии: 1. Букурешката архиепископия; 2. Епископията въ Рымникъ — Нови Северинъ; 3. Епископията въ Бузъу; 4. Арджешката епископия и 5. Кюстенджанска епископия (Констанца).

II. Молдовската и Сучавска митрополия има въ състава си: 1. Яшката архиепископия; 2. Романска епископия; 3. Хушката епископия и 4. Долно-Дунавската епископия.

III. Въ състава на Трансилванската митрополия (Арделянска, Банатска, Кришанска и Марамурешка митрополия) влизат: 1. Архиепископията от Алба-Юлия и Сибиу; 2. Епископията на Ардъ, Кенополь и Халмаджу; 3. Карапесешката епископия; 4. Епископията от Орадея и 5. Епископията от Вадъ, Фелеакъ и Клужъ.

IV. Буковинската митрополия се състои от: 1. Черновицката архиепископия; 2. Хотинската епископия и 3. Марамурешката епископия.

V. Бесарабската митрополия се състои само от 1. Кишиневската архиепископия и 2. Епископията от Четате Алба-Измаиль.

По-късно, през 1939—1940 г. се открива нова митрополия, съ престоленъ градъ Крайова, къмъ която се прибавятъ части от другите митрополии.

Броят на енории на Румънската православна църква къмъ 31. XII. 1938 година възлиза на 8,780, съ 2,949,712 семейства и 13,231,488 върваци. Отъ тези енории 813 съ градски и 7,967 селски.

До същата дата Румънската православна църква е притежавала 10,735 църкви, отъ които 8,269 енорийски, 2,188 спомагателни, 164 капели въ гробища и затвори, 49 частни параклиси и 65 училищни капели.

Религиозните нужди на върваци и църковните служби се изпълняватъ отъ големъ и добре подгответи кадъръ свещенство. Къмъ 31. XII. 1938 година броят на свещениците и дяконите въ Румънската православна църква е бил общо 9,465, на които 1,081 градски и 7,947 селски, 31 въ девически манастири и 398 пенсионери.

Свещенството има добра подготовка и се намира на доста издигнато културно ниво, което му позволява, особено въ селото, да играе първостепенна роля въ духовния и общественъ живот на народа. Отъ общият брой на свещенството 4,495 съ сърдно-семинарско образование, 4,527 съ висше богословско образование, получено

въ богословски факултети или академии, и 45 съ титлата доктори по богословието. Свещенството въ по-големите градове и седалища на архиереи се подпомага отъ дякони, чийто брой през 1938 год. е билъ 145. Ръководните сърди въ Румънската православна църква съмѣтатъ, че този брой енории и свещенство не съ достатъчни за православното население въ Румъния. Ето защо — тъ постоянно настояватъ предъ правителството за откриване на нови енории. Къмъ това ги подбужда и окуражава големият брой отъ кандидати за приемане на свещенически санъ. Въ началото на 1938 г. броятъ на кандидатите за свещеници е билъ 1,047, отъ които 770 съ сърдно семинарско образование, 276 съ висше богословско образование и 1 съ титла докторъ по богословието.

Въ Румънската православна църква има около 11,141 църковни пъвци, отъ които 8,770 съ съ специална подготовка, получена въ пъвчески училища или семинари, и съ платени отъ държавата, а останалите 2,371 безъ специална подготовка, съ платени отъ църковни фондове и подаяния на върваци.

Духовното образование православните клири въ Румъния получава въ духовните семинари, духовните академии и богословските факултети. По-напредъ всички епархии съ имали по една семинария, но поради бюджетни причини през 1931—1932 година тъхните брой е билъ намаленъ. Днес има семинари, издържани отъ държавата, въ следните градове: Букурещъ (централна семинария), манастира Черника (за монаси), Куртеа де Арджешъ, Рымникъ-Вълчea, Бузъу, Измаиль, Яшъ, Галацъ, Романъ и Кишиневъ.

Въ Букурещъ има още една семинария „Нифонъ“, която се издържа отъ собствени фондове.

Въ семинариите има 44 учители духовни лица, 189 цивилни учители и 2,656 ученици.

Духовните академии съ подъ юрисдикцията на епархийските архиереи въ Трансилвания. Всичка епископия отъ Трансилванска митрополия има по една духовна академия. Така што броят на духовните академии е 5, споредъ броя на арделенските епископии. Всичка академия има свое общежитие — интернатъ, където съ прибрани всички студенти, които следватъ академията. Въ петте духовни академии има 37 професори и около 200 студенти.

Въ Румъния има три богословски факултети (въ Букурещъ, Черновацъ и Кишиневъ) съ 39 професори и около 2,500 студенти.

Духовните семинари и академии, както и богословските факултети, съ истински разсадници на духовна книжнина и просвѣта.

Посочените данни говорятъ ясно за видното положение, въ което се намираше Румънската православна църква през последните десетилетия. Нейните авторитетъ не само че бъ се затвърдилъ въ националния живот на страната, но бъ надхвърлилъ предълътъ на румънската държава. Всърдъ църковните и богословски сърди се бъ затвърдили въ мнънта, че Румънската православна църква, като най-големата и най-добре поставена измежду всички други национални църкви, тръбва да играе особена роля въ живота на Православието следъ мъжеската сѫдба на Руската православна църква.

Презъ последните години Румънската църква изживѣ много важни събития. Всърдъ политическия вътрешенъ хаосъ, въ който изпадна обществениятъ живот на Румъния, Православната църква бъ повикана отъ висшите държавни фактори да подкрепи съ своя авторитетъ и съ личния авторитетъ на нейните ръководители единъ изкуствено създаденъ политически редъ, който нъмаше органическа връзка съ настроенията всърдъ културните сърди или широките народни маси. Всърдъ свещеничество и върваци хора се чувствуваше едно потиснато настроение на недоволство отъ сервилното отношение на

висшата църковна управа къмъ правителствените порядки, което стигаше до тамъ, че Църквата тръбаше да оправдава отъ амвона най-страшните убийства и жестокости, каквито политическата история на Ромъния познава.

Въ последно време Ромънската православна църква изживява тежки изпитания. Тя е свидетелка на разкъсането на ромънската държава, а заедно съ това и на собственото ѝ тѣло. Една значителна част отъ нейното паство остава подъ чужда, инородна, иновѣрна и дори безвѣрна властъ. Съ откъсването на Бесарабия и Северна Буковина ромънската православна църква загубва цѣлата Кишиневска епархия, заедно съ епископията Четатеа — Алба — Измаилъ и северната част на Черновицката епархия, заедно съ престолния градъ на митрополията Черновицъ и цѣлата Хотинска епископия. Ромънската църква, както и цѣлата православна църква, въобще, губи две отъ най-старите и добре организирани факултети: Черновицкия и Кишиневския. Особена загуба за Православната църква е попадането подъ съветска власт на прочутата библиотека при Черновицкия богословски факултет, която по богатството на книгите и тѣхната стариинност нѣма равна на себе си въ цѣлия православен изтокъ. Ромънското правителство е наредило премѣстването на Кишиневския богословски факултет въ Яшъ и на Черновицкия богословски факултет въ Сучава, където е премѣстена и резиденцията на Буковинския митрополитъ.

Тежка проблема за Ромънската православна църква е и настаняването на избѣгалите отъ окупиранието области отъ Съветите свещеници. Тѣхниятъ брой възлиза надъ 500 души. Следъ временно лагеруване въ специални лагери и пансиони, устроени отъ Патриаршията за свещениците бѣжанци и тѣх итъ семейства, тѣ сѫ били разпределени между всички епархии и настанени като помощници въ по-голѣмите и богати енории.

Съ отстъпването на северна Трансилвания на Унгария Ромънската православна църква изгубва още три епископии отъ Трансилванската епархия и Буковинската епархия: епископията отъ Орадея, Клужката епископия и Марамурешката епископия. Въпрѣки че духовенството отъ тѣзи земи има нареддане да остане на поста си, мнозина свещеници, както и епископите Василе Станъ (Маранурешъ) и Николае Поповичъ (Орадея), сѫ забѣгали въ границите на Ромъния поради преследванията, на които сѫ били подложени отъ мѣстното унгарско население, което виждало въ лицето на православното духовенство бивши ордия на ромънската властъ.

Точни данни нѣма още за броя на православното население, което се откъсва отъ лоното на Ромънската църква съ отдѣлянето на Бесарабия, Буковина, Трансилвания и Южна Добруджа. Споредъ набѣрзо събрани сведения, повече отъ 3 miliona православно вѣрващи оставатъ извѣнъ границите на Ромъния и, следователно, извѣнъ юрисдикцията на Ромънската православна църква.

Тежките удари, които съвременните политически събития нанесоха на най-голѣмата и многобройна Православна църква, не сѫ въ състояние да нанесатъ катастрофални поражения на Православието изобщо. Отстъпването на Южна Добруджа и стабилизирането на нормални връзки между българския и ромънския народъ въ духа на традицията е едно отрадно явление, което служи като една решителна крачка по пътя на братската солидарност всрѣдъ православния свѣтъ. Това се изтъква тукъ не само отъ видни църковни и богословски личности, но и отъ ромънската всѣкидневна преса. Националната революция, направена отъ легионерското движение въ Ромъния, открива нови хоризонти къмъ свѣтъто бѫща за Ромънската православна църква и за Православието въобще. Идеята за създаване на жива, дейна Църква лежи въ основата на идеологията на Корнелий Кодряну

и неговите желѣзогвардейци. Всрѣдъ културния елитъ на националистическа Ромъния все повече си пробива путь мисъльта, че въ основата на националната култура и на държавно-политическия животъ на страната тръбва да лежи православната вѣра. Външните загуби, които претърпѣ Ромънската православна църква, се запъватъ съ нови надежди за по-щастливо и благотворно бѫщее, съ повече съзнание за висотата и важността на Христовото бѫло.

Букурешъ, октомврий, 1940 г.

Симеонъ п. Ст. Симеоновъ.

Иконата „света Богородица Акатистна“

Наречена е така и признатата за чудотворна тази икона тогава, когато човѣкътъ замислилъ тукъ на земята да стане Богъ, като самъ отрекълъ Бога въ себе си. Ето какво е записано за нея въ Зографския манастиръ.

Преди още несполучливите разисквания на Флорентинския съборъ, католическиятъ Западъ се домогвалъ да привлѣче къмъ своята уния и Гърция, потресена отъ редъ политически обстоятелства. Самиятъ гръцки императоръ Михаилъ Палеологъ съдействувалъ въ това отношение на Запада. Той изпълвалъ клетвата си, дадена предъ папа Григорий X подиръ ослѣпяването на Иоана Ласкари и следъ незаконното заемане на неговия царствен престолъ. Това станало презъ XIII столѣтие. Тогавашниятъ патриархъ Иоанъ Векъ, действуващъ съгласно престъпната воля и намѣрения на императора, подчинилъ при втория Лионски съборъ Източната църква на Римския престолъ. Това подчинение е имало страшно гибелни последици за нея, защото латиняните започнали да убеждаватъ и да привличатъ православните къмъ унията не съ силата на евангелското слово, а съ изведенъ мечъ и съ всевъзможни изстѣплени. Хиляди паднали подъ тоя кървавъ мечъ за чистотата на източното православие.

Но тъй като Св. Гора винаги е била и си остава до днесъ опора на страдащата черква на Изтока, латиняните се хвърлили тукъ, за да съкрушатъ основните поддръжки на православието. Тѣ увличали монасите съ злато и съ всѣвъзможни обещания, за да признаятъ тѣ властта на Римския папа надъ Св. Гора. Упоритите пѣкъ ги заставяли да сторятъ това съ заплашвания, съ преследвания, па и съ най-мъжественни изтезания. Нѣкои отъ слабоволнитѣ се увлѣкли подиръ металическите доказателства, а други, страхливи да понесатъ изтезания или да погледнатъ въ очите на смъртъта, се отрекли отъ православието на своите отци. Ала по-голѣмата част отъ монасите запечатали съ кръвта си своето изповѣдане и съ твърдостъ изобличавали папата, загдето по светотатственъ начинъ си усвоилъ правата, да бѫде намѣстникъ на Христа, Който единъ само е биъл и ще бѫде глава на Своята света Църква. Не може човѣкътъ да бѫде намѣстникъ на Бога. Той е само Божие подобие, но не и въплотено Божество въ човѣшки образъ. Тогава ще излѣзе, че Богъ може да се повтаря, когато Той е неповторимъ. А само на Неповторимия се служи отъ повторимия. Неповторимъ ли е Римскиятъ папа? Може ли да каже като Христа, че той е единъ и че като него нѣма други нито на небето, нито на земята?

Само нещастната Лавра и Ксиропотамъ се отклонили тогава отъ отеческото учение и приели западните гости съ честь и съ работенъ страхъ. И то, главно, защото самъ императоръ помагалъ на латиняните да отклонятъ иноцитѣ къмъ римския католи-

цизъмъ. Тогава Богъ, за да утвърди върата у останалите, решилъ въ Своя праведенъ гнѣвъ да накаже Ксиропотамъ тѣкмо тогава, когато неговите нещастни иноци, ведно съ западните извършвали литургия по тѣхния римски уставъ и по направените нововъведения. Твърдините на Ксиропотамската обителъ се раздрусили отъ основи и рухнали. Подъ тѣхните развалини погинали повечето отъ латиняните и отъ преминалите къмъ католицизма православни. Останалите отъ пришелците на отдалечена Италия, безъ да обръщат внимание на явното наказание отъ небето заради тѣхните насилия, се разпилели по Св. Гора да дирят нови жертви за прелъстяване и за вѣчна гибел.

Въ тази година, ужасна за Св. Гора, се е подвизавалъ самотно близу до Зографския манастиръ единъ старецъ. Той ималъ светия навикъ да прочита всѣки денъ по нѣколко пажти акасти на Божията Майка предъ нейната свeta икона. Еднаждъ, когато въ неговите старчески уста звучалъ непрестанниятъ привѣтъ къмъ Пресвета Дева Мария — „Радуйся“ (на гръцки „Херѣ“) — неочеквано и той чува отъ нейната икона думите: „Радвай се и ти, старче Божий“. Старецътъ затрепералъ отъ страхъ. — „Не се бой — кротко продължилъ Богоматерниятъ гласъ отъ иконата, — а иди по-скоро въ манастира и обяви на братята и на игумена, че моите врагове и враговете на Моя Синъ сѫ вече близу. Който е слабъ въ духа на своето търпение, нека да се скрие, докато премине изкушението. Но тия, които желаятъ страдалчески вѣнецъ, нека да останатъ. Само побѣрзай!“

Послушалъ волята и гласа на Пренепорочната Владичица, старецътъ още сѫщия мигъ напусналъ келията си и съ последни сили се затичалъ къмъ манастира. Нека всѣки отъ братята, окопитилъ се отъ страшната весть, да има време и възможностъ да помисли върху надвисналата надъ всѣкиго опасностъ. Но едва пристъпилъ въ манастирския портикъ, гледа келийната икона на Божията Майка, предъ която току-що чель акастиа. Той падналъ предъ нея въ умилително благоговение и ведно съ нея се явилъ предъ игумена.

Вѣстта за близката опасностъ силно разтревожила братята. Слабитъ отъ тѣхъ незабавно се скрили въ планини и въ пропасти, а двайсетъ и шестъ иноци, ведно съ игумена, останали въ манастира. Тѣ се затворили отвѣтре въ очакване на своите врагове и на страдалческия си вѣнецъ. Латиняните не се забавили. Съ всичката сила на западното красноречие тѣ започнали да убеждаватъ иноцитъ, като ги молѣли да отворятъ манастирските порти и да признаятъ папата за глава на Вселенската църква. Обещали имъ милостъ и грамади отъ злато.

— А кой ви е казалъ, че папата е глава на Църквата, — запитали иноцитъ латиняните. Отгде-накъде подобно учение у васъ? Ние признаваме единъ глава на Църквата — Христа. Всички други сѫ Негови замѣстници, но не произхождатъ отъ Него. Зашото Той е единъ и неповторимъ. Ние по-скоро ще умремъ, отколкото да признаемъ вашето лъжливо учение. Съ кръвта си ще измиемъ светостта на това място, което вие искате да оскверните съ вашето насилие. Нѣма да ви отворимъ манастира. Махнете се отъ тук!

— Тогава, мрете! — завикали бѣсно пришелците. Следъ това донесли шума и дървета и ги запалили. Лумнали високо пламъци и се разлѣли изъ въздуха.

Но иноцитъ не изгубили духъ. Пѣйки псалми и акастиа на св. Богородица, тѣ благославяли Господа и тихо му предали своите чисти души. Това станало на 10 октомври 1284 година. Въ Зографския синодикъ и въ българскиятъ месецослови сѫ означени

имената на всички тия страстотерпци. Иконата пъкъ следъ време намѣрила неповредена подъ развалините и пепелищата на пожарището.

Въ памет на това дивно събитие, иконата е поставена въ параклиса „Успение Богоматери“, и неугасима лампада постоянно и тихо разлива своята слаба свѣтлина предъ лика на облагодатната Дева Майка. И тая свѣтлина никога не загасва. Самото събитие пъкъ е изобразено въ прекрасна живопись при влизането въ манастирския портикъ. Иконата на Божията майка е твърде тѣмна и като че ли е обновена. Между българите тя повече е известна подъ простото название Херово. Самото място, гдето иконата е направила чудесното откровение предъ стареца, и до сега се нарича Херово. Наричатъ я още Предизвестителница. Вместо причастенъ стихъ на литургията въ параклиса „Успение Богоматери“, българите четатъ акастиа предъ тая чудотворна икона.

Стилиянъ Чилингировъ.

Вървимъ къмъ по-доброто.

Всенародните усилия да се устрои да се съвършенствува и запазва нашиятъ народенъ и държавенъ животъ — се съсрѣдоточаватъ въ три народни места: Църква, училище и войска.

Църквата е вездесѫща. Всѣко важно начинание на училището започва съ нейното благословение. Съ молитва почва учението сутринъ, съ молитва се и свършва подиръ обѣдъ. Когато родната войска бѫде повикана да брани народната и държавна свобода и независимостъ, или пъкъ да върне похитената свобода на родни братя и роденъ кѫтъ, тогава пакъ Църквата съ своите молитви напрѣдствува родното воинство, като изпросва отъ Бога победа за родното оръжие.

И въ основата на всѣко човѣшко начинание въ живота стои Църквата, защото всѣко човѣшко дѣло е изначало духовно строителство, което се предприема съ вѣрата, че Богъ ще благослови начинанието съ щастливъ завръшекъ.

Всѣко човѣшко дѣло се предприема съ вѣра въ сполуката, а всѣка вѣра е религиозна вѣра, създавана, развива и крепена отъ Църквата. Църквата съществува човѣка презъ цѣлия му животъ, училището го приема презъ определени години отъ живота му, готови го да изпълнява своето предназначение и своята служба на земята, а казармата следъ училището го въвежда въ редоветъ на родното воинство, гдето го обучава да стане бранителъ на народъ и държава, пазителъ на народното и държавното духовно и веществено достояние, събирано презъ многовѣковия народенъ и държавенъ животъ.

Тъй Църква, училище и казарма създаватъ, осミлятъ и пазятъ зиждителството въ нашия народенъ и държавенъ животъ...

Безъ единението между тия три народни места не е възможно строителство въ нашето — българското общежитие, нито сполука да се запази сътвореното за идещите поколѣния, които да го възприематъ, разширятъ и усъвършенствуватъ, та да го оставятъ въ наследство на идващите поколѣния...

* *

Нека се опитаме, да посочимъ, кои белези показватъ, че вървимъ къмъ по-доброто въ строителството на нашия общобългарски духовенъ и вещественъ животъ. Първиятъ и основенъ белегъ, че вървимъ къмъ по-доброто, се състои въ това, че между учителство, Църква и войска сѫществува единение.

Това единение между тия деятели въ нашия ду-

ховенъ и вещественъ животъ не е било никога скъсано напълно, но отъ нѣкое време то се възприема като дългъ отъ нашето учителство, съюзено въ Просвѣтния съюзъ.

Поради ограниченото ни място не ще се ровимъ въ миналото, за да черпимъ доказателства, които да подтвърдятъ нашата мисъль: такива ще почерпимъ отъ третото общо събрание на Просвѣтния съюзъ, станало въ София—Пловдивъ на 16, 17 и 18 юни 1940 год. Въ това събрание (сп. „Просвѣтно единство“, брой 2 (226) 23. IX. т. г.) присъствували г. министър-председателъ проф. Богданъ Филовъ, създателъ на Просвѣтния съюзъ, ректорът на Университета г. проф. Янаки Молловъ. „Въ този конгресъ се разви и едно истинско и въодушевено единение между просвѣтители, армия и Църква“. (Тамъ, стр. 3).

За представителя на Църквата се казва:

„Просвѣтниятъ съюзъ бѣ щастливъ, че Църквата бѣ изпратила да извѣрши божествената служба за освещаване паметника на Хр. Д. Максимовъ въ София и на лѣчебния домъ въ Сулудервентъ такъвъ високонтелигентенъ протоиерей и вдъхновенъ говорител като Негово Всеблагоговѣнство Борисъ Атанасовъ. Речитѣ, които той държа следъ службите, ще останатъ ценни минути за пълномощниците и гостите на конгреса, преживѣни съ истинско и незабравимо духовно очарование!“ (Тамъ стр. 3)

* * *

Въ 11 часа на 16 юни, недѣля, пълномощниците подъ строй отишли въ храма-паметникъ „св. Александър Невски“, за да присъствуватъ на тържествената служба по случай рождения денъ на Престолонаследника Князъ Симеонъ Търновски.

Следъ обѣдъ всички пълномощници и нѣкои поканени видни гости потеглили за Сулудервентъ, где се извѣршило освещаването на съюзния лѣчебенъ домъ.

На 17 и 18 юни конгресът продължила своята работа въ Пловдивъ. Тукъ заседанията ставали въ Военния клубъ. Конгресът билъ поздравенъ отъ началника на гарнизона генералъ Николовъ, кмета на града П. Малчевъ, архимандритъ Дамаскинъ — отъ името на Пловдивския Митрополитъ, председателя на Пловдивското родит.-учителско сдружение В. Димовъ, а г. Министър-председателъ, както и ректорът на Университета, произнесли приветствени слова.

* * *

Родното студентство ни даде втория белегъ, че вървимъ къмъ по-доброто.

На 25 августъ, т. г., въ Стара-Загора се състоя конгресът на Б. Н. С. С. По този случай Негово Високопреосвещенство блаженопочиналиятъ насъкоро Старозагорски митрополитъ Павелъ, въ съслужение съ протосингела си и други градски клирици, служилъ въ катедралния храмъ „Св. В. М. Димитрий“.

На 11 часа пр. обѣдъ конгресът се открилъ и, следъ г. Министър-председателя, билъ поздравенъ и отъ Н. В. Преосвещенство, като председател на комитета по организиране и изнасяне на конгреса. Между другото, той казалъ приблизително следното:

„Българското национално студентство съ право че ствува петнадесетгодишнината на своя организиранъ животъ. Съюзътъ на българската академична младежъ изигра въ българската общественостъ една възродителна роля, която наистина му прави честь. Ако трѣбва да се говори за заслугите на Б. Н. С. С., не може да не се отбележи, че тѣ сѫ безспорно голѣми. Защото Б. Н. С. С., макаръ и чисто студентска организация, не се задоволи да застѫпва само студентските интереси, а бранѣше твърдо и интересите на цѣлъ единъ народъ.“

Б. Н. С. С. бѣ създаденъ въ тежки години на изпитания. Голѣмата война прекърши крилете на българския духъ. Надъ българското небе тегнѣше заплахата да изчезнатъ вѣковните добродетели на единъ заслужилъ по-добра участъ народъ. Тъкмо тогава, когато нито единъ български общественикъ не намѣри у себе си сили да превъзмогне апатията, що бѣ овладѣла народните маси следъ катастрофалния край на войната, за да обедини народъ въ името на свещената борба за скъсане веригите на Нойската неправда, младите български синове достойно отговориха на дълга си да бѫдатъ членци на българския народъ. И Б. Н. С. С. достойно отстояваше основните лозунги, чрезъ които внесе организация въ живота на българското студентство... Често пажи издигаше гласъ на протестъ срещу страните на страната ни неправди. И неговиятъ гласъ нерѣдко прескачаше границите на отечеството, за да смути спокойствието на поробителите...“

Следъ това Н. В. Пр. изтъкнала придобивките, които Б. Н. С. С. е направилъ за социалното, просвѣтното и пр. подобрене на българския студентъ. (Ср. Ц. в. бр. 37, стр. 441).

Къмъ това толкова авторитетно свидетелство за родолюбието на родното студентство, добавяме, че по същия родолюбивъ путь възви и училищната младежъ и че иде денътъ, въ който вѣрующиятъ народъ съ повече упование и съ живо въодушевление ще се подслонява подъ спасителното крило на родната Църква. И заключаваме, че действително вървимъ къмъ по-доброто... .

H. Хр. Петлецковъ.

КУЛТУРНИ ПРОЯВИ

Два концерта.

Единиятъ бѣ изнесенъ отъ нѣмския пѣвецъ г. Рудолфъ Вацке на 23-и октомври въ концертната зала на „Биад“, а другиятъ — на 24-и с. м. въ зала „България“ отъ катедралния хоръ въ Регенсбургъ (Германия) подъ диригентството на проф. Теобалдъ Шремъсъ.

Въ първата част на програмата г-нъ Вацке изпълни предимно духовни пѣсни отъ Heinrich Schütz („Побѣзай, Боже, да ме спасишъ“ и „Лѣгамъ, спя иставъ, защото Господъ ме закрила“, III пс.), Händel (Arioso) и Schubert („Прометей“, „На кѫде?“ и др.), а въ втората — пѣсни на нѣмски, руски и български автори (Hugo Wolf, Мусоргский и Добри Христовъ).

Рудолфъ Вацке (съпругъ на Лилияна проф. Добри Христова) е първокласенъ школуванъ пѣвецъ. Той е надаренъ съ мощенъ и приятенъ гласъ. Вацке разполага, при това, и съ достатъченъ гласовъ регистъръ. Неговото форте въ най-голѣмите височини леко преминава въ приятно месо вече. Изрядната фразировка на г. Вацке (особено въ „На кѫде“) говори не само за голѣмата школовка на гласовия му апаратъ, но и за голѣмата музикална култура, както и за вѣрното му разбиране (интерпретация) на изпълняваните творби. Заслужава да се отбележи, че единъ голѣмъ пѣвецъ, като Вацке, застѫпва въ програмата си класически религиозни творби и то съ силно вживяване и искрено отношение къмъ тѣхъ.

На рояла съпровождаше г-жа Лилияна Христова — Вацке. Тя изпълни и самостойно нѣколко номера отъ Бахъ, Моцартъ и Листъ, съ вецина и рѣдко майсторство.

Концертътъ на двойката Вацке заслужаваше по-голѣмо внимание. Залата бѣше почти празна. Малкото на брой слушатели, обаче, достойно и въторжено възрадиха изпълнителите съ шумни одобрения.

* * *

Регенсбургскиятъ катедраленъ хоръ ни показа по-

стиженията на нѣмската религиозна хорова музика. Забележителното и любопитното за насъ бѣше, че въ този хоръ участвуваха и деца, които изпълняватъ партиите на алта и дисканта.

Хорът откри концерта си съ „Шуми Марица“ и съ химна на Н. В. Царя. Веднага следъ това отговори българският хоръ „Гусла“ съ изпъването на нѣмския национален химнъ и съ Хоръ-Веселовия националъ-социалистически химнъ.

Въ първата част на програмата бѣха изпълнени творби на велики майстори отпреди нѣколко вѣка: Palestrina († 1594) — „San tus...“, отъ Aichinger († 1628) — „Adoramus“, Pergolesi († 1736) — „Stabat Mater“, отъ Cornelius, Schubert (23 псаломъ), а въ втората — народни пѣсни. На нѣкои мѣста хорът образуваше два хора отъ по четири гласа; нѣкогдати осем гласа пѣха заедно и се получаваше голѣма широта и колоритностъ въ хармонията. Децата пѣха съ своите детски и чисти, още немутирали, гласчета. Съпровождаше органъ и струненъ квартетъ.

Музиката е най-висшето изкуство; тя облагородява и възвисява, доближава и свързва човѣка съ Бога. Това можа да се почувствува на концерта на „Регенсбургските славии“, както ги наричатъ. За качествата на хора, ако се сѫди отъ изнесения концертъ, може да се каже следното: хорътъ, безспорно, е първокласенъ. Гласовият материалъ е грижливо подбранъ. Хорътъ, обаче, дали защото гласоветъ на хористите бѣха уморени, или пъкъ залата се оказа много голѣма, не можа да даде онай мощностъ, която се очакваше. Слабъ бѣше и недостатъчниятъ по съставъ съпроводъ. Органътъ можеше да подсили слабия шрамковъ съставъ. Аансамбълътъ се чувствуваше сѫщо слабо. Дискантитът на мѣста прозвучаха нѣкакъ крѣсливо, сухо и глухо — нѣщо свойствено на високите гласове на людеть отъ Западъ. Само при нѣкои завършеци (при затихването) хорътъ можа да ни даде една задоволяваща чистота и пълнота въ акордитъ. „Exoto“ бѣ изпълнено много добре, затова и бисирането на тая пѣсень бѣ заслужено. На края за обща и приятна изненада на всички, хорът изпълни съ въодушевление „О, Добруджански край“ (на български), изпратено съ бурни и продължителни ржкоплѣскания отъ многобройната публика, която бѣше изпълнила зала „България“, — най-голѣматата музикална сграда у насъ.

Концертътъ на Регенсбургския детски хоръ ни достави рѣдка духовна наслада. Неговото гостуване ни навежда на мисълта за голѣмата нужда на единъ образцовъ детски църковенъ хоръ и у настъ. Българският народъ е музикаленъ. Ние вече можемъ да се похвалимъ и съ една достатъчна музикална култура, както и съ рѣдъкъ гласовъ материалъ. Гласоветъ на българският деца сѫ много по-звукни, ясни и чисти, като звѣнчета. Тѣ биха могли да дадатъ едно изрядно пѣние. Защо и ние да нѣ-маме единъ хоровъ съставъ, като той на Регенсбургския катедраленъ хоръ? Не е трудно да си представи човѣкъ, какъ единъ такъвъ хоръ би звучалъ, напр., въ ставропигиалния храмъ-паметникъ „Св. Ал. Невски“!

A. H.

Изъ духовната съкровищница на Църквата.

Паметникъ за Василия.

Отъ св. Григорий Богословъ.

По-рано азъ мислехъ, че едно и сѫщо нѣщо е: да живѣе тѣлото безъ душа и азъ безъ тебе, Василие, възлюбенъ Христовъ служителъ! Преживѣхъ, обаче, раздѣлата и още съмъ живъ. Дълго ли ти е продължи това? Защо не ме взимашъ отъ тукъ и не ме въвеждашъ съ себе си въ радостта на блаженитѣ? Не, не ме оставай! Покланямъ се предъ гроба, който никога, и да бихъ поисканъ, не мога да забравя за тебъ. Това е словото на Григория къмъ тебе. Когато Св. Троица повика духа на богоизбрания Василий, който охотно побѣрза къмъ Неба, тогава цѣлото небесно воинство се възрадва, виждайки го, че той ществува нагоре, а всѣки градъ на Кападокия възрила. Ще кажа нѣщо повече: тогава и цѣлата вселена извика: „нѣма го вѣчъ проповѣдника, нѣма го този, който бѣше възелъ, който скрепваше прекрасния свѣтъ“. Цѣлятъ свѣтъ, достояние на равномощната Троица, е приведенъ въ необикновено колебание, вследствие на взаимно враждебни учения, а устата на Василия — уви! уви! — сѫ заключени съ мълчание. Пробуди се, Василие, и спри бурята съ твоето слово и съ твоето свещенодействие, защото ти единственъ ни показва както животъ, вѣренъ на мирогледа, така и мирогледъ, вѣренъ на живота! Единъ Богъ, Който цари въ висините, и нашиятъ вѣкъ видѣха единъ достоенъ архиерей — това си ти, Василие: гръмозвучниятъ вестителъ на истината, свѣтлото око на християнитѣ, източникъ на душевни доблести, велика слава на Понтъ и кападокийцитѣ! Умолявамъ те, и сега биди ходатай и принеси своя даръ за миръ.

Кесарийци поставиха тукъ мене, архиерея Василия, синъ на Василия и приятель на Григория. Сърдечно азъ обичахъ Григория: да му дари Богъ добъръ успѣхъ, както въ всичко останало, така и въ това — по-скоро да встъплю той въ нашия животъ. Каква полза да останешъ дълго на земята, за да топишъ това, което търси нѣбесно приятелство? Не живѣ дълго ти на земята, но всичко отдаде и принесе на Христа: и духъ, и тѣло, и слово, и рѣце, о Василие, велика Христова слава, опора на иерейтѣ, опора на истината, която сега, повече отъ всѣкога, се стараятъ да разкажатъ! Скѣпа Атино, общо жилище на приятелство; и науки, ранни условия за водене на божественъ животъ, знайте това, че Василий е на небето, което желаеше, а Григорий е на земята и на устата си носи вериги. Свѣтлоносниятъ Василие, велика похвала за кесарийци, твоето слово бѣше гръмъ и твоятъ животъ — мълния, но и ти напусна свещения престолъ. Така е било угодно на Христа: колкото е възможно по-скоро да те причисли къмъ сонма на небожителитѣ. Ти изучи всичката дѣлбина на Духа и всичката мѫдростъ на земята — ти бѣше жертва жива. Осемъ години ти държа браздитъ на богоизбрания народъ — това е една частица отъ цената ти, Василие. Радвай се, Василие, макаръ и да си още раздѣленъ отъ мене — ето словото, което ти обичаше; отаденъ ти е, Василие, дългътъ на приятелство, даръ за насъ многоплаченъ. Тѣзи надписи възлага Григорий върху твоя прахъ, Василие — таково е надгробното писане на Григория за тебе!

Отъ руски — Ибр.

Разпространявайте „Църковенъ вестникъ“ — нека той да проникне въ всѣки християнски домъ!

БЕЛЕЖКИ И ОТЗИВИ.

Наложителни строги мърки срещу противонационалните прояви.

Тия дни почна разглеждането на внесения миналата седмица въ Народното събрание законопроектъ „За защита на нацията“. Въ той законопроектъ се предвиждатъ строги санкции за всички лица (българи, инородци, друговърци), които съ своите действия увреждатъ името и достоинството на държавата или нацията, или вършатъ противодържавна или противонационална пропаганда, или пък накърняватъ националното чувство на българи.

Противодържавна и противонационална пропаганда, разбира се, вършатъ всички ония, които явно или прикрито разклащатъ стълбовете на държавата, като безогледно критикуватъ и охулватъ нейните важни и високи институти – църква, училище, армия и др. Накърнение и на националното и на религиозното наше чувство е, напримър, когато друговърци и чужденци се одързостятъ да хулятъ народната Църква и нейните наредби, да виждатъ въ нея „скованост и еднообразни църковни служби“, „колело отъ молитви, пъсни и четения“, „външенъ блъсъкъ“, „много обреди и шумъ“, а свещенослужителите да наричатъ „недостойни духовни пастири“, „омотани въ обредност и тръбничарство“ (глед. „Зорница“ отъ 23 и 30 октомври т. г.). А съ такава безчестна критика друговърцитъ преследватъ само едно – да унижатъ Родната църква въ очите на българина и да го отчуждатъ отъ нея, като по този начинъ разклатятъ най-здравия стълбъ, на който се крепи българската нация и българската държава. И тия сектант-българи, съзнателни или несъзнателни ордия на наши национални врагове, мислятъ, че съ своите противонационални прояви служатъ на отечеството, не желаейки да видятъ, какъ съ това тѣ събярятъ най-главната негова опора – единството на българския народъ, и игнорирайки напълно нашия държавенъ девизъ: „Въ единението е силата“. А тъкмо туй единение и сплотеността на нашия народъ е най-ценното негово богатство и то, именно, задава страхъ на националните врагове.

Ето защо, твърде мъдро и родолюбиво е постъпилъ генералъ Антонеску, днешниятъ румънски водачъ, който, убеденъ въ голъбата вреда за румънската държава отъ сектантската напастъ, съ законъ наредилъ, щото всѣки сектантъ – билъ той румънинъ, русинъ, гръкъ или отъ друга народност – да отиде срѣдъ народа и родната си църква, и тамъ да говори, критикува, просвѣщава и се моли. И тия строги ограничения се правятъ въ Румъния, дето положението на разните вѣри и изповѣдания отдавна е точно опредѣлено съ специаленъ законъ. Колко повече се налага това у насъ, дето и до днесъ още не е изработенъ „Законъ за вѣритѣ“, и дето нѣкои съвсемъ незначителни религиозни малцинства твърде много злоупотребяватъ съ дадената имъ широка религиозна свобода!

ПИСМА И ДОПИСКИ.

Изъ живота на епархиите.

Сливенска епархия. Митрополитъ Евлогий въ Странджа. Едно отъ селата, което въ Странджа стана жертва на наводнение презъ м. септември т. г., е с. Кости, М.-Търновско, разположено въ една котловина на Странджа и заобиколено отъ три страни отъ рѣката Велека. На бедствието не останаха чужди както почитаемото правителство, така и висшата църковна властъ.

На 28. X., Н. В. Пр. Сливенскиятъ митрополитъ Евлогий пристигна въ гр. М.-Търново и на 29 с. м. потегли за с. Кости. Не мога да намърся думи, за да опиша това архиерейско посещение. Читателите нека си представятъ пътуване презъ Странджа планина, съ вѣковни буки и джобове, съ кози пътеки и глинеста каль до колѣне, при непрестанъ дъждъ презъ цѣлия денъ. Така пътува Кириархъ съ прилужаващъ го: М.-Търновския арх. н-къ, кмета на града и полицейския началникъ. Нѣмайки где да се подслони, кортежътъ хайдушки обѣдва въ страховта гора, всички прави на крака, подъ вѣковно буково дърво.

Въ с. Кости пристигнахме въ 18 часътъ, раздунно посрещнати отъ цѣлото население, отъ 8 души околни свещеници, учащата се младежъ, начело съ учителите. Митрополитъ бѣ приветствува отъ енорийския свещеникъ, отъ кмета на гр. Ахтополъ, който му поднесе хлѣбъ и соль и др.

Силниятъ дъждъ не позволи на Архиерея да отговори на приветствията. Това той направи въ църква. Учиците презъ цѣлия пътъ пѣха „Владику и свещеноначальника...“, като съ мъждукащъ фенерчета освѣтляваха пътя на Митрополита, който и безъ туй бѣ овалъ цѣль въ каль. Тукъ Високопреосвещениятъ Архиерей, следъ кратко молебствие, трогнатъ отъ митрополито посрещане, при туй неблагоприятно есенно време, следъ като благодари на всички, въ назидателно слово изтъкна, че всичко ни е дадено отъ Създателя-Бога, устрои бедствието население, като всели въ страдашите сърдца надежда въ Твореца. Вечерътъ въ селското читалище, при полусрутената му отъ наводнението мазилка, бѣ дадена на всички гости скромна вечеря. Следъ вечерята високиятъ гость предаде на Ахтополския градски кметъ и на селския км. намѣстникъ скромната сума 10,000 лв., да се раздаде на пострадалите.

На 30 с. м. напуснахме селото, изпратени отъ цѣлото население и учениците, които, не страхувайки се отъ кальта, съ „Владику и свещеноначальника...“ ни придружиха извѣнъ село.

Вечерътъ въ 19 часа и половина, въ мрачна нощь, пристигнахме въ гр. М.-Търново. Въ 20 часа Кириархъ посети въ града ученическия пансионъ „Сливенски митрополитъ Евлогий“, кѫдетъ бѣ посрещнатъ и приветствува отъ секретарката на правосл. християнско братство г-жа Ер. П. Бурикова, която, следъ като му благодари за отеческата му грижа по откриване на пансиона, накратко изтъкна и целитъ, които преследва той.

Единъ отъ пансионерите му поднесе букетъ и изказа благодарност за грижите, които дѣдо Владика е положилъ за тѣхъ, града и околните. Владиката, трогнатъ отъ всичко видено и чуто въ пансиона, ободри учениците и имъ пожела добъръ успѣхъ.

На 31. с. м. Митрополитъ посети общинското и околовийското управление, гимназията и прогимназията. Същия денъ потегли за гр. Бургасъ.

Свещ. Пастораджиеевъ.

ЗА ВСѢКАВА ДУХОВНА И ХУДОЖЕСТВЕНА КНИЖНИНА ОТНЕСЕТЕ СЕ ДО

Синодалната книгорница

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЬ.

СДѢБНО ОТДѢЛЕНИЕ.

Съобщава се на заинтересованите страни и лица, че на единадесето и дванадесето сдѣбни заседания на Св. Синодъ презъ зимната му сесия ще бѫдатъ сложени на разглеждане следните производства:

XI. сдѣд. заседание — 27. XI. 1940 г.

- 1) Отложени поради липса на съставъ бр. д. № № 223/39, 267/39, 19/40 и 27/40.
- 2) в. д. у. № 8/40 г. на свещеникъ Димитъръ Найденовъ, отъ с. Елшица, Панагюрско.
- 3) в. бр. д. № 203/40 г. на Ангелъ Ц. Парапански и Надежда Т. Пипкова, отъ Враца.
- 4) в. бр. д. № 205/40 на Гроздю Д. Григоровъ, отъ София и Райна Д. Мишкова, отъ Хасково.
- 5) в. бр. д. № 206/40 на Георги Т. Алексовъ и Екатерина Христова, отъ София.
- 6) в. бр. д. № 207/40 на Екатерина Ал. Додова и Ив. П. Бръзбевъ, отъ София.
- 7) в. бр. д. № 208/40 на Тодоръ Хр. Търпомановъ и Анка Павлова, отъ София.
- 8) в. бр. д. № 209/40 на Василка Н. Илиева и Борисъ М. Тодоровъ, отъ София.
- 9) в. бр. д. № 210/40 на Василь и Василка Л. Митреви, отъ София.
- 10) в. бр. д. № 212/40 на Еленка и Петъръ Ц. Иванови, отъ София.
- 11) в. бр. д. № 213/40 на Спасъ Ат. Шишковъ и Вѣра Ст. Палакарска, отъ с. Яхиново, Дупнишко.
- 12) в. бр. д. № 214/40 на Иванъ К. Гиговъ и Джурджа (Гюрга) Захариева, отъ София.

XII. сдѣд. заседание — 30. XI. 1940 г.

- 1) в. бр. д. № 60/39 на Димитъръ и Йорданка Каменови, отъ София.
- 2) в. бр. д. № 101/39 на Георги Анд. Шоповъ и Надежда Ст. Негованска, отъ Дупница.
- 3) в. бр. д. № 159/39 на Асенъ и Цвѣтана Г. Гигови, отъ София.
- 4) в. д. у. № 19/40 на свещеникъ Антонъ Милевъ, отъ с. Голъмо-конаре, Пловдивско.
- 5) в. д. у. № 20/40 на свещеникъ Николай Кушковъ, отъ с. Хърсово, Исперихско.
- 6) в. бр. д. № 13/40 на Стойчо и Елена Павлови, отъ София.
- 7) в. бр. д. № 122/40 на Василь и Анка Станкови, отъ София.
- 8) в. бр. д. № 215/40 на Методи К. Милковъ и Тона П. Радивоева, отъ София.
- 9) в. бр. д. № 216/40 на Георги Ст. Атанасовъ, и Славка Д. Аршинкова, отъ с. Бѣлица, Св. Врачко.
- 10) в. бр. д. № 217/40 на Йорда и Никола П. Иванови, отъ с. Основлакъ, Софийско.
- 11) в. бр. д. № 218/40 на Никола К. Димовъ и Зора Тодорова, отъ София.
- 12) в. бр. д. № 219/40 на Буда и Цвѣтанъ Трендалилови, отъ Ихтиманъ.
- 13) в. бр. д. № 220/40 на Никола Ив. Загорски и Райна Петрова, отъ София.
- 14) в. бр. д. № 221/40 на Димитъръ Хр. Колевъ, и Николица Стойнова, отъ с. Нови-ханъ, Новоселско.
- 15) в. бр. д. № 222/40 на Павелъ Т. Стояновъ и Донка П. Тодорова, отъ София.

Забележка: Ако горните заседания не се състоятъ на определените дати, или не се разгледатъ всички дѣла, отлагатъ се за следващото по редъ заседание.

СЕДМИЧЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ НА СЪБИТИЯТА

— **Народното събрание** разгледа редъ законопроекти, между които за данъците въ Добруджа, за застраховката на умствените работници, за организиране младежката и др.

— **Преселниците** отъ Северна Добруджа започнаха да прииждатъ. Посрещането и настаниването имъ е уредено.

Унгарското правителство получи протестъ отъ Англия за участието й въ новата Дунавска комисия и загдете пускала да минаватъ германски войски презъ територията си за Ромъния.

Югославското правителство разтури партията на Лътичъ, която бѣ национално-социалистическа.

Хърватите обявиха финансово-стопанска си независимост и ограничиха излизането на капитали вънъ отъ Хърватско.

— Надъ Битоля паднаха неизвестно отъ коя воюваща страна бомби, които разрушиха здания и убиха граждани. Югославското правителство протестира предъ Англия, Италия и Гърция.

— Смѣнът бѣ внезапно военниятъ министъръ генералъ Недичъ съ запасния генералъ Пешичъ. Изтъква се, че Недичъ билъ за мобилизация и приятелъ на Балканското споразумение.

Ромънскиятъ м.-р.-председателъ генералъ Антонеску, придруженъ отъ специалисти, замина за Римъ и Берлинъ.

— Голѣмо земетресение, съ епицентъръ Карпатите, причини неизбрими загуби и много жертви въ Букурещъ и други градове.

Гръцкото правителство завърши мобилизацията на войската, като бѣха повикани и стари набори.

— Солунъ, Атина и други градове, поради въздушните италиански напади, сѫ евакуирани.

— Извършени сѫ арести на офицери и общественици за критикуване политиката на правителството. Забранено е служене съ радиоапарати и разискване военни въпроси.

— Английски войски сѫ стоварени въ Атина, Критъ и нѣкои острови. Гръцката флота и авиация е въ рѣжетъ на англичани. Английски технически войски сѫ изпратени на фронта.

— Гърция получи 4 милиона англ. лири авансъ срещу помощъ 20 милиона лири отъ Англия.

Турция продължи мобилизиране на набори и повика необучени и полуобучени набори. Тя ще продължи политиката на воененъ наблюдателъ.

Италианските дипломати и консули въ Гърция и гръцките въ Италия си заминаха.

Германия отпустила петроль за нуждите на Югославия.

— Хитлеръ държа речь, въ която обяви преустройството на Европа и обяви решителна борба срещу Англия.

— Рускиятъ комисарь Молотовъ е въ Берлинъ: връща визитата на Рибентропъ и разговаря по голъмитъ въпроси на деня.

— Германия прибира поданиците си отъ Гърция. Не е още скъсала дипломатически връзки съ Гърция, но може да се очаква всѣки денъ.

Швейцарското правителство взе военни мѣрки срещу прелетяващи напоследъкъ презъ Швейцария английски военни летала.

Английскиятъ прѣвъ м.-ръ Чърчилъ и м.-ръ

Халифаксъ произнесоха отново речи, пропити съ вѣра въ победата надъ Германия.

— Въ Лондонъ сѫ станали демонстрации отъ народа. Искатъ топливо, скривалища и храна. Има арести.

— Чемърлейнъ почина въ Лондонъ.

Франция забрани слушането по радиото английски пропагандни станции.

— Лавалъ преговаря за премѣстване столицата въ Версайль, което щѣло тия дни да стане.

— Очаква се германцитъ да освободятъ 1 милионъ пленници.

Въ Америка изборитъ бѣха спечелени отъ Рузвелтъ съ подавляващо мнозинство. Едновременно съ председателскитѣ избори се избраха губернатори на щатитѣ, сенатори и депутати отъ партията на Рузвелтъ.

— Бившиятъ председател Хувъръ отправи послание до американския народъ — да се организира за ненамѣса въ войната.

— Рузвелтъ реши да отстѫпи на Англия 50 на сто отъ военното производство.

Русия отпразнува тѣржествено годишнината на революцията съ паради. Въ рускитѣ легации има тѣржествени приими.

— Английски протестъ бѣ връченъ на Молотовъ поради участнието на Русия въ новата Дунавска комисия: Русия отхвѣрли протеста на Англия съ свой протестъ.

— Руското правителство бди надъ Турция и я предупреждава да пази миръ и неутралитетъ.

Испания окончателно си присъедини Танджеръ, досега международенъ градъ.

— Франко и Сунеръ сѫ въ Португалия на политическа среща и разговори.

Войната по вѣздуха надъ Англия и надъ Германия неотслабно продѣлжи. Особено силна е загубата на Англия по море: десятки хиляди тона парахода бѣха потопени. Въ Гърция войната се затегна особено при Леринъ и Костуръ. Италианцитъ имаха успѣхъ въ Епиръ около р. Каламасъ, която преминаха.

дѣло презъ настѫпващата зима. Първата сказка произнесе Негово Високопреосвещенство Софийскиятъ митрополитъ Стефанъ, на тема: „Богопознание и Богослужение“. Втора сказка произнесе на 6 т. м. Негово преосвещенство Стобийскиятъ епископъ Никодимъ, секретарь на Св. Синодъ, на тема: „Сѫдбата на еврейския народъ“. Трета сказка произнесе на 13 т. м. Негово Високопреподобие архимандритъ Николай, началникъ на културно-просвѣтното отдѣление при Св. Синодъ, на тема: „Кое е най-потрѣбното въ живота“. Сказкитѣ се състоятъ всѣка срѣда вечеръ и се посещаватъ много добре.

Встѫпителна лекция. На 7 т. м., вечеръта, частнѣтъ хонор. доцентъ при Богосл. факултетъ г. Боянъ Пиперовъ произнесе въ една отъ аудиториите на факултета своята встѫпителна лекция, на тема: „Еврейскиятъ езикъ въ сравнение съ останалите индоевропейски езици“. На лекцията пресѫтствуваха Негово Високопреосвещенство Видинскиятъ митрополитъ Неофитъ, Намѣстникъ-председател на Св. Синодъ, Негово Високопреосвещенство Вратчанскиятъ митрополитъ Панай, Негово Преосвещенство Стобийскиятъ епископъ Никодимъ, Негово Високопреподобие архимандритъ Николай, професоритъ при факултета и студентъ.

Стогодишинна. На 8 т. м. въ гр. Сливенъ е чествувана стогодишината отъ рождението на легендарния български войвода Хаджи Димитъръ. По този случай предъ паметника на безсмъртния герой на Балканъ се отслужили панихида и молебенъ отъ Негово Високопреосвещенство Сливенскиятъ митрополитъ Евлогий, който произнесъ и подходна за тѣржеството речь. Едновременно се чествувалъ въ сѫдия день и патронниятъ празникъ на мѣстното подофицерско дружество „Хаджи Димитъръ“. На тѣржеството сѫ присѫтствували официалните власти отъ областта и града, видни гости отъ столицата и околнността и хиляденъ народъ.

Праздникъ на занаятчийските сдружения. На 8 т. м. занаятчийските сдружения въ цѣлата страна празнуваха своя патроненъ день св. Димитъръ. По този поводъ въ столицата на площада при храма-паметникъ „Св. Александъръ Невски“ се отслужи молебенъ отъ Негово Високопреосвещенство Софийскиятъ митрополитъ Стефанъ, който произнесе и слово за празнеството. На молебена присѫтствуваха висши чиновници отъ Министерството на търговията, ученици отъ професионалните училища, членовете на професионалните организации въ столицата и множество народъ.

II. Въ чужбина.

Срѣбската църква. Въ памет на блаженопочиналия Старозагорски митрополитъ Павла. „Гласникъ“, официаленъ органъ на Срѣбската православна църква, въ броя си отъ 1 т. м. е посветилъ въ памет на блаженопочиналия Старозагорски митрополитъ Павла една много сърдечна и мила статия, като дава и портрета на Блаженопочиналия. „Вестъта за ненадейната и преждевременна смърть на Високопреосвещения митрополита Павла — пише, между друго, органътъ на Срѣбската църква — нажали всички, които го познаваха. Привързанъ отъ всичкото си сърдце и душа къмъ своята Църква, начетенъ богословъ, обичанъ отъ всѣки, мѣдъръ и добродушенъ Архиерей, Блаженопочиналиятъ бѣ уважаванъ отъ всички като единъ отъ най-просвѣтените български Архиерей и заслужено заемаше важно и отговорно положение въ Върховната църковна управа“.

Нататъкъ, следъ като дава сведения за образо-

I. У насъ.

Откриване сесията на Св. Синодъ въ пъленъ съставъ. На 12 т. м. предъ пладне Св. Синодъ въ пъленъ съставъ откри своята редовна зимна сесия. Отъ епархийските Архиереи отсѫтствуващи при откриването само Високопреосвещениятъ Сливенски митрополитъ Евлогий, който, въ качеството си на замѣстникъ на овдовѣлия Старозагорски митрополитски престолъ, бѣ въ Стара-Загора, дето на 13 т. м. отслужи заупокойна литургия и панихида по случай 40 дни отъ кончината на блаженопочиналия Старозагорски митрополитъ Павла.

Духовни сказки. Православното християнско братство „Св. Архангелъ Михаилъ“ при столичната катедрала „Св. Недѣля“ откри на 30 м. м. въ салона на св. Митрополия началото на благовестническото си

ванието, службата и богословскиятъ трудове на покойния Митрополитъ „Гласникъ“ продължава:

„Приснопаметниятъ митрополитъ Павелъ е познатъ и на нашата Сръбска православна църква като искренъ и преданъ сътрудникъ. На два пъти той дохожда у насъ: като членъ на комисията за приготвяне общи богослужебни книги и като пратеникъ на Българската църква при освещаване основите на храмъ-паметника „Св. Сава“ въ Бълградъ. Сръбската православна църква, взимайки участие въ болката и загубата на сестринската ней Църква, изпрати отъ страна на Св. Архиерейски Синодъ следното съболезнование:

„Св. Архиерейски Синодъ на Сръбската православна църква получи тъжната весть, че Високопреосвещениятъ Старозагорски митрополитъ господинъ Павелъ е починалъ въ Господа.

Съ блаженопочиналия Иерархъ губи не само сестринската Българска църква бележитъ православенъ архиерей, който наистина бъше достоенъ представител; неговата смърть причини и на нашата Църква болка, която е толкъ по-голяма, колкото повече пъти тя имаше радостта да го види въ своята сръда и да го приеме като драгъ братъ и проповѣдникъ на Христовата любов между нашите сестрински църкви и братски народи.

Възнасяме тепли молитви за упокоение на смирения Божи рабъ митрополита Павла, а на Св. Синодъ на Българската църква изразяваме своето искрено и топло съчувствие“.

Статията завършва:

Нека Господъ прости и помилва митрополита Павла!

Антиохийската църква. *Важни решения на Св. Синодъ.* „Еклисия“ има сведения отъ Антиохия, че Св. Синодъ на Антиохийската патриаршия напоследъкъ избралъ митрополитъ за четиритъ вдовствующи епархии — Аркадийска, Емеска, Триполска и Александретска. Но най-важно отъ последнитъ синодални решения било приемането на Григорианския календарь, отдавна приетъ отъ други автокефални православни църкви. За неговото прилагане била издадена отъ Патриаршията специална брошура на арабски, въ която се оправдавала тая мърка, като се подчертавало, че тя никакъ не засъга същината на православното учение. Въ брошурата се изтъквало също, че Юлианскиятъ календарь билъ дъло на гръцкия мъдрецъ Созигенъ отъ Александрия, обнародвано въ 46 год. преди Христа, по заповѣдъ на Юлий Цезарь, и че Латинската църква се е придържала отъ календарь до 1582 година (когато билъ приетъ Григорианскиятъ календарь), т. е. 528 години следъ раздѣлението на църквите въ 1054 година. Същата брошюра, като припомнявала, че и на западъ Григорианскиятъ календарь постепенно е билъ прилаганъ чакъ до 1798 год., отбелязвала, че по-голямата част отъ православните астрономи — гърци, ромъни, сърби и др., си дали трудъ да намърятъ календарь най-точенъ. „За отбелязване е — пише „Еклисия“ — че отъ страна на въроятните никакво противодействие не било указано, понеже брошурата е била най-убедителна“.

Полската църква. *Обещана ѝ е подкрепа отъ държавата.* Въ по-миналния брой на „Църк. в.“ съобщихме, че генералъ-губернаторътъ въ територията на бивша Полша, завладѣна отъ Германия, призналъ Н. Блаженство митрополита Дионисия за глава на Православната църква въ Генералъ-губернаторството, като издалъ и надлежния декретъ за утвърждението му въ туй положение. Допълнително се научаваме, че митрополитъ Дионисий, получавайки

указа, даль увѣрение, че винаги точно ще се съобразява съ издаваниетъ отъ държавата закони, а генералъ-губернаторътъ д-ръ Франкъ го увѣрилъ, че всѣкога той ще има подкрепата на държавата въ грижитъ му за напредъка на Църквата.

Католическата църква. *Задушница въ Виши.* На 2 т. м. католическиятъ свѣтъ отпразнува Задушница — празника на мъртвите. Тоя денъ, както съобщава La Croix, въ Виши, днешната французка столица, била извършена въ църквата „Сенъ Луи“ Литургия и заупокойна служба, въ присъствие на държавния глава маршалъ Петенъ, цѣлия министерски съветъ, начало съ подпредседателя Пиеръ Лаваль, дипломатическия корпусъ и много висши военни. Следъ панихидата маршалъ Петенъ положилъ вѣнецъ отъ кардинали и хризантели на паметника на мъртвите.

Доростолска и Червенска митрополия.

Обявление № 5048. Изгубеното бракоразводно писмо № 113 — IV, отъ 15 августъ 1938 г., на Василь Русановъ Дойновъ, отъ с. Свѣщари, Исперихско, да се счита невалидно. Изданетъ е преписъ.

гр. Рuse, 9 ноември 1940 година.

1—213—1 На Митрополията секретарь: Ст. Визиревъ.

Луковишко-Гайтанско църковно настоятелство, Ломска околия.

Обявление № 53. На 11-ия денъ отъ публикуване настоящето въ „Църковенъ вестникъ“ ще се произведе търгъ за отдаване за две стопански години 13·3·64 декара нива въ мѣстността „Клетата туфа“.

Първоначална цена 70 лева.

Законътъ за Б. О. П. е задължителенъ.

с. Луковица, 29 октомври 1948 год.

1—214—1 Отъ Настоятелството.

Благодарност Общиятъ учителски съветъ при училищата въ с. Бренница, Бѣло-Слатинско, изказва своята и тая на учениците при училищата благодарност на Него Всеблаговѣнство протоиерей Вѣрбанъ Йоловъ, отъ с. Бренница, за подарената отъ него сума отъ 7,500 лева за образуване фондъ на негово име, отъ който да се даватъ награди на отличили се ученици и помощь на заболѣли тикива.

Същиятъ моли Всевишния да подкрепи дѣсницата на Него Всеблаговѣнство Вѣрбанъ Йоловъ и мудари щастливи дни, за да се нарадва на своето дѣло, създадено презъ 50 и повече годишното му служене като учителъ, свещеникъ и общественикъ.

1—215—1 Зам. Срѣдищенъ директоръ: Г. Ивановъ.

Църк. и-во при храма „Св. В. М. Димитрий“, с. Мъглижъ, Казанлъшко.

Обявление. Съобщава се на интересуващите се, че първата енория отъ 220 къщи е вакантна. Желаещите кандидати-семинаристи да се явятъ въ селото ни за опознаване. Кандидатите да бѫдатъ неръжкоположени.

1—216—1 Отъ Църк. настоятелство.

Обявление. Изгубеното кръщелно свидетелство № 38 отъ 1920 год. на Запрянъ Кръстевъ Василевъ, отъ с. Синитово, Пазарджишко, да се счита невалидно. Изданетъ е дубликатъ.

1—217—1 Енор. свещеникъ: Иванъ П. Лазаровъ.

Обявление. Изгубеното кръщелно свидетелство № 22 отъ 1920 г. на Гина Ламбрева Кирова, отъ с. Мирианци, Пазарджишко, да се счита невалидно. Изданетъ е дубликатъ.

е. Синитово, 4 ноември 1940 г.

1—218—1 Енор. свещеникъ: Иванъ П. Лазаровъ.

Обявление. Изгубените кръщ. свидетелства на Никола Йоровъ, Парашкова Ефимова Бочева, Достана П. Велинова и Илия Ат. Солункинъ — всички отъ с. Крайници, Дупнишко, да се считатъ невалидни. Изданети сѫ дубликати.

с. Крайници, 5 ноември, 1940 г.

1—219—1 Енор. свещеникъ: Иванъ К. Пешевъ.